

CORTINĂ ȘI CULISE

Lumea de azi, mai mult ca oricând, este o scenă efervescentă. Teatrul, de cele mai multe ori absurd, îl constituie preponderent dramele, chiar tragediile. De tip social, politic, cultural, militar, ecologic, religios, artistic, psihologic etc.

Uneori, aceste jocuri de rol ale unor actanți creduli și imprevizibili sau ale actorilor specializați în arta disimulării, au loc în fața cortinei protectoare, dar de cele mai multe ori se plănuiesc, se repetă și se pun în scenă în... culise.

Culisele și excepțiile, derogările și specialul sunt înțelesuri din arsenalul noilor diriguitori ai devenirii democratice. Mai bine zis ai bolmojelii post decembriste întinsă pe mai bine de două decenii, numite tranziție.

Gestionarii acestor stări de a fi, responsabilii îndrituiți cu managementul stării de normalitate sunt apărătorii de lege din arhitecturile formale ale ordinii de drept, ale statului nostru euro-atlantic. Fie că vorbim de slujbașii Internelor (polițiști, jandarmi, criminaliști, funcționari ai poliției de frontieră și ai inspectoratului pentru situații de urgență), fie de cei ai Finanțelor (de la ANAF la DNA și de la ANI la primării), dar mai ales de cei ai Justiției (procurori, judecători, avocați), toți sunt (sau ar trebui să fie) subsisteme ale marelui angrenaj al prevenției și/sau lichidării breșelor, aritmiilor, ilegalităților, abuzurilor, anormalității.

Dar, cum lasă să se înțeleagă și cum dovedește cartea „Culisele Justiției”, a talentatului ostenitor al domeniului, ca și al tărâmului publicistic, și spectacolul cel mai credibil și mai necesar, regizat de apartenenții uneia dintre cele trei puteri separate ale statului, care drămuiește adevărul și dreptatea, este pândit de capcane, inadecvări funcționale, hiatusuri procedurale, erori și greșeli, tentații, alte păcate. De ce? Fiindcă în ecuație intervine omul. Omul cântăritor și împărțitor de dreptate și omul certat cu bunele rânduieli, normele morale, legea scrisă și nescrisă a convivului. Din această relaționare ar trebui să se nască fructul dezirabil al veracității, ceea ce nu se întâmplă în multe dintre cazuri.

Am spus cazuri. Ei bine, autorul acestei cărți imprimată de Editura Detectiv, recurge la cazuistică. Piese sale, (mai ales evoluții de culise) văd luminile rampei (e vorba de lumina tiparului și lectura beneficiarului!) sunt când complexe și bizare, când simple și ludice, când incredibile și anacronice, când oribile și violente. Catalogate de legea penală ca atare (furturi, violuri, tâlhării, mită, omoruri, jafuri), aceste subiecte „dramatice” cu personaje reale (inculpați, învinuiți, suspecti, autori, făptași) sunt aduse în fața noastră cu parcimonie (esențializarea este una dintre calitățile condeierului) și vigoare narativă, cu cursivitate și logică fără echivoc, cu umor și detașare, cu profesionalism procedural și har epic. Este vizibilă experiența de profesionist al barei, cazurile prezentate fiind tot atâtea victorii avocățești, ca rezultat al artei subterfugiului, meseriei găselniței, meșteșugului exploatării fisurii și al altor elemente de culise menite să pună în valoare un praxis modern și elevat, un behaviorism profesionist performant și eficace, caracterizat prin combativitate și elocință în apărarea unor victime ale sistemului acuzator și ale probelor insuficiente ori incorect aplicate în instrumentări dintre cele mai diverse.

Credem că Sorin Ardelean ne oferă mici mostre de epicitate (puse în valoare fiecare de câte un moto), care, dincolo de virtutea lor etică, mustesc de nerv și realitate, invită la lectură și reflecție și asigură o frumoasă dobândă recreativ-instructivă de tip loisir.

Dacă am privi din alt unghi (al tramei și story-urilor) piesele dintre copertele cărții sunt „dări de seamă” literaturizate și magnetice ale avocatului Sever Străvoiu, un spadasin al vocației și un răzbătător în păienjenişul delictului. Personal, îl știam pe autor (alter-ego al eroului!) din paginile revistei „Pentru Patrie”, unde a ucenicit și ca redactor, și ca titular al unei rubrici de „cabinet juridic”. Surpriza este că nu s-a schimbat, că a rămas un plaivaznic de forță și un documentat jurist al pasiunii, credincios fără

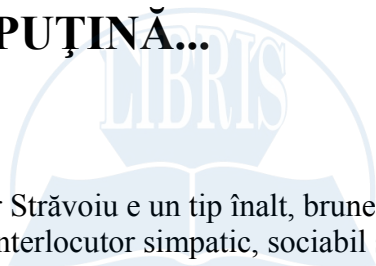
echivoc zeiței dreptății cea legată la ochi.

Îmi face plăcere să recomand ochilor minții celor interesați, un autor talentat și un product literar ca un policier percutant și plin de suspans, pe care-l scrie și ... joacă un avocat tânăr și incomod, mai ceva ca un Sherlock Holmes, Maigret sau Hercule Poirot al Justiției, pilduitor și demn de toată admirația.

Nicolae ROTARU

VORBĂ PUȚINĂ...

Motto: Dreptatea stă în vorbe puține

Avocatul Sever Străvoiu e un tip înalt, brunet, cu ochi albaștri și o alură sportivă. Are toate atuurile pentru a fi un interlocutor simpatic, sociabil și destul de vorbăreț.

Dosare, clienți, un amalgam în care s-ar descurca (chiar se descurcă bine!) numai dacă ar avea o organizare de fier. Agenda minuțios completată, la zi și în viitor, dar și pregătirea cu seriozitate a fiecărei cauze. Temei de drept, motivări de fapt, probe, studiul cărților de jurisprudență și, în general, a tot ce înseamnă literatură de specialitate.

Un spirit german, cum ar spune cineva.

Clientelă variată, dar și extrem de diferită ca stare psihică. Cu fiecare trebuie să vorbești în parte, distinct, cu calm, să-ți ascunzi trăirile sufletești, să nu-ți trădezi temerile. Să fii un adevărat doctor de suflete, să ai optimism, să depășești situații limită și să reușești.

La un moment dat, apare un client, mai diferit de ceilalți, dus către extremele dreptății. Adică acea dreptate care este numai și numai a lui.

„Domnule avocat, spuneți-ne cât mă costă, vă plătesc oricât, numai să rezolvați cazul!“ insistă bătrânelul cu părul alb.

Cu un aer didactic, avocatul îi răspunde că va discuta exact, după ce vede dosarul, evaluează starea de fapt, temeiurile de drept.

Ulterior, se reîntâlnesc, se încheie contractul de asistență juridică. Clientul achită o sumă de bani, substanțială, pe măsura gravității dosarului. Perfect legal. Urmează instanța...

La acest termen de judecată, sala plină. Partea adversă a plătit doi avocați să susțină cauza. Aceștia cer dosarul la bară, răsfoiesc cu înfrigurare fiecare filă, se opresc, șușotesc și trag concluzii în șoaptă.

Domnul avocat Sever Străvoiu stă pe banca avocaților, cu privirea pierdută în gol. Impasibil aproape la tot ce se întâmplă în jur.

„Cauza numărul...“ se aude apelul făcut de grefieră. Se ridică întâi reclamantul și avocații acestuia.

Apoi este strigat și numele pârâtului, acel bătrânel, cu părul alb, puțin surescitat de cursul procesului.

„Onorată instanță, spune avocatul Sever Străvoiu, vă rog să uniți fondul cu excepția invocată de noi și să respingeți acțiunea reclamantului“. Apoi se îndreaptă spre judecător cu o coală scrisă, pe câteva rânduri, pe care o depune pe masa judecătorului.

Judecătorul dă cuvântul apărătorilor reclamantului, care țin pledoarii lungi, de circa treizeci de minute.

Apoi depun concluzii scrise pe mai multe pagini, în care se dau interpretări probelor depuse de către aceștia, textelor de lege. Cuvinte ascuțite, dure, la adresa pârâtului, care aproape începe să tremure.

Apoi, se ridică avocatul Sever Străvoiu și spune, aproape laconic „Onorată instanță, vă rog să respingeți acțiunea reclamantului, pentru excepția arătată anterior“. Apoi, iese din sala de judecată, secondat de client.

Bătrânelul, stacojiu la față, cu un mers împleticit, încearcă să își înghită lacrimile de furie.

„Păi bine domnule avocat, am încheiat un contract, mi-am onorat obligațiile financiare, mi-am pus toată încrederea în dumneavoastră, și dumneavoastră numai atât ați vorbit. Păi pentru banii pe care vi i-am dat trebuia să vorbiți mai mult, să mă apărați mai mult... O să vă reclam la barou că mi-ați terminat procesul așa repede... și ați scos numai două vorbe!“

Cu un aer de lord, avocatul Sever Străvoiu se întoarce și îi spune rar și răspicat clientului „Ca să spun

două vorbe cum trebuie a trebuit să învăț patru ani de facultate, să fac stagiatura, să dau examene și să mă pregătesc zi de zi!“...

P.S. Întâmplarea este strict autentică. A doua zi, în condica de ședință era consemnată hotărârea judecătorească prin care se admitea excepția invocată de avocatul Sever Străvoiu și pe cale de consecință era respinsă acțiunea reclamantului cu avocații care au vorbit mult...

Închisoare cu anticipație

Motto: *Toate erorile umane sunt condamnabile, numai cele judiciare nu se condamnă*

Avocatul Sever Străvoiu fusese căutat de un om de afaceri, cu o speță de natură penală. Inculpatul, căci despre o persoană trimisă în judecată era vorba, avea vreo 50 de ani. Mediu de statură, brunet - grizonat, cu un aer îngrijit, vorbea rar, cu o tonalitate a vocii egală. Cu un aer de înțelept, Nicolae Darie, îi istorisea pățania lui, în termeni juridici, o stare de fapt.

“Domnu’ avocat, am două societăți. În una sunt asociat unic, iar în cealaltă sunt cu soția. Am făcut afaceri cu o firmă, căreia îi lăsasem garanție o filă de CEC. Cele două firme ale mele lucrau cu firma care mi-a făcut plângere penală. Dar eu, în realitate am plătit marfa, chiar mai mult. Încurcătura s-a produs numai cu una din cele două firme. Cred că și cel care m-a dat pe mâna poliției știa. Dar nu am nici o datorie, pentru că știu sigur că am plătit...”

Mai exact, ce se întâmplase?

După ce a studiat cu atenție toate actele, avocatul Sever Străvoiu a înțeles rapid ce se întâmplase. Una din firmele inculpatului Nicolae Darie a achitat și datoria celeilalte firme, tot a sa, care, din punct de vedere scriptic rămăsese datoare la partea vătămată. Era o datorie nereală, întrucât cele două societăți ale împincinuitului aveau relații comerciale între ele și și-au compensat datoriile.

“Domnu’ avocat, eu am fost arestat preventiv 20 de zile și acum sunt trimis în judecată pentru infracțiunea de înșelăciune. Ce mă fac?”

Crisparea și spaima i se citeau pe față. Poate că nu era cel mai “curat om din lume” dar o oarecare uzură în anchetă îi trăda fața. Apoi, zâmbetul acela ironic de om hârșăit prin viață.

“Vă rog să mă credeți că nu sunt vinovat! Nu vreau să fiu condamnat pe nedrept”, își continua pledoaria insipidă inculpatul.

“Bine, vom vedea!” îi replică scurt avocatul.

Urmară un lung șir de procese. Judecătorie, Tribunal, casare de sentință, iar Judecătorie.

După ce, inițial a fost condamnat la o pedeapsă cu suspendare, avocatul, administrând inteligent probele, a reușit să convingă instanța că dosarul de urmărire penală e relativ, că inculpatul nu poate fi făcut vinovat de săvârșirea vreunei fapte de înșelăciune.

Și apoi, prima victorie.

După o expertiză, se constată că nu există debite între societățile inculpatului și societatea pretins vătămată, întrucât una din societățile inculpatului a achitat și datoria celeilalte, care emisese CEC-ul. Pentru prima data, instanța dispune achitarea inculpatului, pentru că fapta nu există.

O victorie de palmares pentru avocat, dar și de moral pentru inculpat.

Apoi, a urmat recursul, la Curtea de Apel. Sala plină, curioasă și atentă la tot ce se întâmplă în jur.

“Cauza patru”, strigă grefieră de ședință. “Inculpat Nicolae Darie, apărător ales, avocatul Sever Străvoiu”. Apoi, dosarul ajunge pe masa completului de judecată, format din trei judecători, toți vârstnici, cu fețe marțiale.

“Mai aveți alte probe, sau chestiuni de ridicat?” întreabă președintele completului.

La răspunsul negativ al avocatului, președintele spune: “aveți cuvântul pe fond”.

Cu morga-i caracteristică, Sever Străvoiu, expune cu elocință starea de fapt, insistând asupra dosarelor de la instanțele inferioare. Critica e dură, tăioasă. “Onorată instanță, vă depun concluziile și în formă scrisă, punând pe masă câteva coli de hârtie, tipărite elegant pe imprimantă”.

“Domnule avocat, continuă președintele, vă rog să puneți concluzii și pe măsura arestării preventive!”

“În condițiile în care veți menține hotărârea tribunalului de achitare, vă rog să observați că măsura arestării preventive e nelegală.”

I se acordă cuvântul procurorului. Desigur că acesta, în mod anacronic, susține capetele de acuzare ale colegilor de la celelalte parchete. Apoi, i se cere să pună concluzii și pe măsura arestării.

“Domnule Președinte, continuă procurorul cu seninătate, având în vedere că inculpatul continuă să facă afaceri, există categoric posibilitatea să mai intre în conflict cu legea penală. În consecință, vă rog să constatați că cele 20 de zile urmează să i se scadă dintr-o viitoare pedeapsă.”

Descumpănit, dar, totuși siderat de această opinie ajuridică, inculpatul se întoarce spre avocat și-l întreabă: “Cum domnule, eu am făcut pușcărie cu anticipație?”

P.S. Hotărârea instanței a fost tot de achitare, drept pentru care, toate aceste dosare, cu un memoriu, au ajuns pe masa judecătoria de la C.E.D.O. să se pronunțe pe “pușcării anticipată”.

Eroarea

Motto: Dreptul nu este același lucru cu dreptatea

Clientul acesta, venit cu o problemă destul de delicată, stătea pe scaun în fața avocatului Sever Străvoiu, ca o statuie de ceară. Ciprian, căci așa se numea, avea o societate comercială care intermedia material lemnos. O afacere profitabilă. Singura problemă era cea cu care venise...

Avocatul Sever Străvoiu citea cu atenție procesul verbal de constatare a contravențiilor. Amenda pe care societatea o primise era de 500 milioane lei (vechi). O amendă destul de mare, care afecta capitalul circulant al firmei.

„Avem vreo șansă, domnule avocat?” întreabă sfios Ciprian.

„Stimate domn, răspunse ritos avocatul, *procesele verbale de constatare a contravențiilor, în principiu, se pot anula. Dacă discutăm ca pondere, circa 90 la sută din aceste dosare se câștigă în instanță, adică le anulează instanța de judecată. Acum, dacă mă raportează la speța dumitale, va trebui să văd dacă găsesc vreo cauză de nulitate prevăzută de legea contravențiilor, dacă pot să mă leg de vreun viciu de formă. Cel mai ușor pot să-l anulez dacă sunt datele personale eronate. Se mai poate anula și pe fond, adică să arătăm că firma pe care o conduci nu e vinovată de încălcarea legii, dar va fi mai greu.*”

Se apleacă din nou asupra foii de hârtie, meditativ. Ce bine este dacă viața ar fi o perfecțiune și nu o tendință de perfectibilitate. Toate lucrurile ar merge ca un mecanism de ceas japonez. Fără uzură și fără defecte. Ideal imposibil de realizat.

Dar, toți suntem supuși greșelii - o veritabilă trăsătură de caracter ancestrală a omului. De la Adam și Eva.

Toți, dar absolut toți, încălcăm, mai mult sau mai puțin, normele sociale. Cele mai grave încălcări se numesc infracțiuni, cele mai puțin grave sunt contravențiile. Acestea se întâmplă cotidian. O hârtie aruncată la voia întâmplării, pe stradă, o petrecere gălăgioasă, într-un apartament de bloc, acte de angajare depuse mai târziu la Inspectoratul Teritorial de Muncă și multe altele - toate acestea sunt culpe mai mici pentru care plătim amenzi.

„Ce e de făcut domnule avocat?” întrerupse tăcerea Ciprian.

„Uite cum procedăm, răspunse avocatul. *Eu îți redactez plângerea contravențională, o să o motivez sub*

toate aspectele de formă și fond, apoi vom vedea ce e de făcut în instanță, cu privire la probe. “ Avocatul Sever Străvoiu formulă și depuse în cele 15 zile, plângerea contravențională, la sediul agentului constatator. Aceasta, adică instituția, urma să remită instanței de judecată atât plângerea cât și întâmpinarea, adică apărarea pe care o formula cu privire la plângere.

Condiție „sine qua non“ a unui astfel gen de proces. De altfel, un proces care se desfășoară întotdeauna după același tipic.

Timpul trecea, iar Ciprian se gândea cu durere la cuantumul amenzii, amendă ce putea fi evitată. Îi dădea peste cap activitatea, îi afecta circuitul capitalului rulant.

Complicate și afacerile astea. Când ai senzația că începi să ai profit, să câștigi și să te ridici, hop și organul constatator, care îți găsește nod în papură și te încalță.

Ghinion, curat ghinion!

Primul termen de judecată a venit destul de rapid. În sală, avocatul Străvoiu ajunsese încă de la ora opt. Matinal, se apropie de grefieră și luă dosarul la studiu. Să vadă întâmpinarea și să ceară instanței cauza, la prima strigare.

În sala aproape goală - completul de judecată nu intrase încă. Pe bancă, avocatul răsfoia înfrigurat filă cu filă. Nici o întâmpinare. Incredibil!

Doar pe o coală albă, greu lizibilă, o cerere, atașată plângerii contravenționale, pe care scria „*Domnule Director, subsemnatul Vasilescu Vasile, în calitate de angajat, cu vechime în muncă de 10 ani, vă rog să-mi aprobați promovarea*“.

Mai era o dată și o semnătură. Care va să zică asta e întâmpinare?!

Avocatul Sever Străvoiu luă cauza la prima strigare. „*Domnule Președinte, vă rog să observați că intimata nu a depus întâmpinare la dosar, nu a formulat cereri în probațiune în condițiile articolului 112, punctul 5 Cod de Procedură Civilă și ca atare, vă rog să faceți aplicarea articolului 138 a aceluiasi cod, în sensul de a nu permite intimei să se folosească și să propună probe în proces.*“

P.S. Procesul a fost câștigat de avocatul Sever Străvoiu și datorită erorii materiale a intimei. Firma lui Ciprian nu a mai plătit nicio amendă.

Inocentul... vinovat

Motto: Dreptatea cetățeanului este dușmanul Justiției!

Darie Nicolae, om de afaceri, intrase iar în conflict cu legea penală. Sau tangențial, cum îi plăcea lui să creadă.

Adică, fără să fie implicat, ci doar cel mult martor. Adevărul e că atunci când ești chemat la poliție, prima oară, poți să dai declarație în legătură cu o faptă. Să fii, să zicem, făptuitor sau martor.

Darie avea o siguranță debordantă. „*Nu am ce să pățesc*“, îi spunea acesta avocatului Sever Străvoiu, care îl privea rezervat.

Fapta, pentru care dădea declarație la inspectorul de poliție Carmen, de la Serviciul de Investigare a Fraudelor, îl făcea să creadă că e martor.

De fapt, ce se întâmplase.

În calitate de patron al unei societăți, care avea ca obiect de activitate exploatarea forestieră, a angajat patru băieți. Firma sa câștigase o licitație în urma căreia trebuia să taie un corp de pădure